MOVING FORWARD TOGETHER

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ATLAS NETWORK

INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH AND POLICY CONSULTING

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
З 1 липня по 11 серпня 2023 року

Випуск № 81
Серпень 2023



Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ "Відродження" та ATLAS Network у рамках проекту "Підтримка громадської ініціативи "За чесну та прозору митницю". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

Внесені зміни до Митного Кодексу щодо використання митних декларацій для здійснення внутрішнього транзиту..... 4

Денонсовано Угоду між про співробітництво під час здійснення спільного контролю на українсько-російському державному кордоні..... 5

Внесені зміни до переліку товарів, ввезення яких в Україну здійснюється без забезпечення сплати митних платежів..... 5

Припинено Угоду між Україною та КНДР про торговельно-економічне співробітництво..... 5

Внесені зміни до Митного кодексу в частині зміни порядку визначення країни походження товарів 6

Проекти нормативно-правових актів..... 7

Пропонується звільнити від оподаткування ввізним митом оптичні прилади для спостереження..... 7

Новини..... 7

Ще дві компанії отримали статус авторизованого економічного оператора (AEO) 7

Статистика застосування NCTS..... 8

Оновлено методичні рекомендації при застосуванні процедури спільного транзиту (NCTS).....8

Внесені зміни до Митного Кодексу щодо використання митних декларацій для здійснення внутрішнього транзиту

Закон України від 13 липня 2023 року № 3229-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу»

Закон спрямований на вдосконалення функціонування в Україні Системи спільного транзиту (NCTS) в частині, зокрема, впровадження можливості оформлення декларації Т1 та використання NCTS для цілей внутрішнього транзиту. При цьому суб'єктом процедури може виступати виключно резидент із гарантуванням переміщення гарантії, виданої національним гарантом. Для цілей внутрішнього транзиту використовуватимуться ті ж гарантії, що й при міжнародному застосуванні NCTS. Особливості заповнення декларацій Т1 для цілей внутрішнього транзиту вже внесені до Методичних рекомендацій bit.ly/3O3MZU3

Крім цього, Держмитслужба розпочала практичну імплементацію змін до законодавства в частині забезпечення можливості пріоритетного перетину кордону при міжнародному застосуванні NCTS для транспортних засобів, які переміщують товари за Т1.

Крім того, відповідно до змін, внесених до частини першої статті 326 Митного кодексу України, пломбуванню підлягають, зокрема, усі товари, транспортні засоби комерційного призначення, що перебувають під митним контролем. Відтепер, відповідно до змін в статті 92 Митного кодексу України обов'язковому пломбуванню митним органом підлягають товари при переміщенні їх митною територією України в митному режимі транзиту. При цьому слід враховувати, що згідно зі статтею 91 Митного кодексу України митний режим транзиту застосовується до товарів, які переміщуються як прохідним транзитом (від кордону до кордону), так і внутрішнім транзитом (зокрема від кордону до внутрішньої митниці, від внутрішньої митниці до кордону, між двома внутрішніми митницями).

З огляду на вказане, вивезення товарів з митної території України, зокрема в митному режимі експорту, також підлягатиме пломбуванню. При цьому, у разі відсутності необхідності здійснення додаткових митних формальностей митниці відповідно до рекомендацій Держмитслужби мають забезпечити безкоштовний в'їзд транспортних засобів до зон митного контролю виключно для цілей пломбування. Альтернативним варіантом є створення тимчасових зон митного контролю безпосередньо біля місць розташування підрозділів митного оформлення, у яких може здійснюватися пломбування товарів, що поміщуються у відповідні митні режими.

Подробиці про інші зміни, передбачені Законом, за посиланням https://bit.ly/47aqHcg

Джерело: http://surl.li/kcodh



Денонсовано Угоду між про співробітництво під час здійснення спільного контролю на українсько-російському державному кордоні

Закон України від 13 липня 2023 року № 3247-IX «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні»

У зв'язку з докорінною зміною обставин припинено дію міжурядової українсько-російської Угоди про співробітництво під час здійснення спільного контролю на українсько-російському державному кордоні.

Джерело: http://surl.li/kcody

Внесені зміни до переліку товарів, ввезення яких в Україну здійснюється без забезпечення сплати митних платежів

Постанова Кабінету Міністрів України № 745 від 21 липня 2023 року Про внесення змін до переліку окремих товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України транзитом здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів

Уряд вніс зміни до переліку окремих товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України транзитом здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів.

Із зазначеного **переліку виключили** медичні засоби (медичні вироби, обладнання тощо), необхідні для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню спалахів епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID 19.

Водночас, **вказаний перелік доповнили** такими товарами, як складові (матеріали, вузли, агрегати, устаткування та комплектувальні вироби) безпілотних систем, що класифікуються за кодами згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД): 3926, 4016, 6815, 7326, 8302, 8407, 8408 10 41 00, 8412 29 89 90, 8414, 8471, 8479 89 97 90, 8479 90 20 00, 8479 90 70 00, 8501, 8504, 8506, 8507 60 00 00, 8517 (крім 8517 13 00 00), 8523, 8525, 8526, 8529, 8536, 8537, 8538 90 99 00, 8538 90 91 00, 8542, 8543 (крім 8543 40 00 00, 8543 70 50 00), 8544, 8804 00 00 00, 8807, 9002 11 00 00, 9002 19 00 00, 9005, 9013, 9014, 9015 10 00 00, 9025, 9027, 9029, 9032 81 00 00, 9032 89 00 00.

Зміни внесені з огляду на втрату актуальності постачання в Україну медичних виробів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню спалахів епідемій та пандемій COVID 19 і необхідністю забезпечення Збройних сил України складовими та устаткуванням для безпілотних систем.

Джерело: http://surl.li/kcoeg

Припинено Угоду між Україною та КНДР про торговельно-економічне співробітництво

Постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2023 р. № 674 «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Корейської Народно-Демократичної Республіки про торговельно-економічне співробітництво»

У зв'язку з докорінною зміною обставин Уряд України припинив дію Угоди між Урядом України та Урядом КНДР про торговельно-економічне співробітництво.

Джерело: http://surl.li/kcofm

Внесені зміни до Митного кодексу в частині зміни порядку визначення країни походження товарів

Закон України від 14 липня 2023 року № 3261 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю»

У зв'язку з російською військовою агресією проти України, тимчасовим закриттям окремих пунктів пропуску через державний кордон України та пунктів контролю відбулися зміни логістичних маршрутів постачання товарів, що унеможливлює дотримання правил преференційного походження товарів у рамках окремих чинних міжнародних договорів про вільну торгівлю та потребує законодавчого врегулювання.

З огляду на зазначене, тимчасово, на період воєнного стану, дозволено переміщення товарів територіями третіх країн, за винятком держави агресора, за умови документального підтвердження знаходження товарів під митним контролем у країнах транзиту.

Законодавчі зміни також обумовлені необхідністю використання суб'єктами ЗЕД у відносинах із країнами ЄС актуальної версії преференційних правил походження товарів, зокрема в найближчій перспективі, одночасне використання разом з чинними правилами походження Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження, до якої приєдналася Україна, альтернативних правил походження товарів, які передбачають низку уточнень та спрощень, що має сприяти експортно імпортним операціям із країнами ЄС.

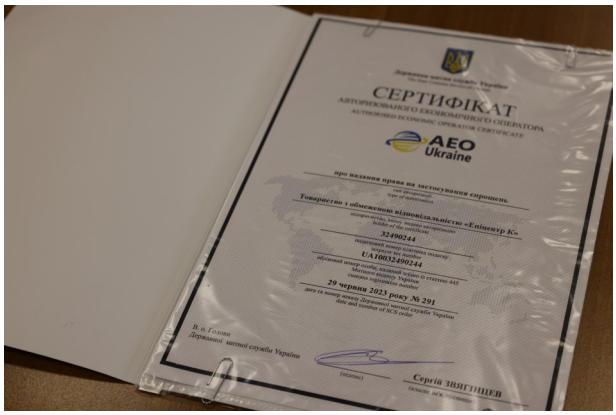
У нові редакції викладено розділ II "Країна походження товару" Митного кодексу України, до якої включено такі положення Митного кодексу Європейського Союзу: мета визначення непреференційного походження товарів; особливості визначення походження приладдя, запасних частин та інструментів, нейтральних елементів і пакування; перелік товарів, повністю вироблених у певній країні; критерії достатньої переробки товарів, що виробляються з використанням матеріалів іноземного походження; перелік простих операцій; порядок перевірки митними органами сертифікатів про походження товарів (у тому числі електронних сертифікатів) після завершення митного оформлення.

Також виключено статтю 37 Митного кодексу України (МКУ) щодо дотримання конфіденційності інформації при визначенні країни походження товару. Удосконалено термінологію та усунені неузгодженості в статтях щодо визначення країни походження товару,

Також нормами врегульовуються питання, направлені на забезпечення виконання діючих міжнародних угод про вільну торгівлю в умовах російської агресії шляхом застосування правил прямого транспортування товарів із країни їхнього походження через території третіх країн, за винятком держави агресора, встановлені вимоги до операцій із такими товарами та наведено перелік документів, які потрібні підприємствам для підтвердження перебування товарів під митним контролем у країнах транзиту.

Джерело: http://surl.li/kcqlf

http://surl.li/kconx



Ще дві компанії отримали статус (АЕО)

Ще дві компанії: «Нова Пошта Глобал» та "Стальканат" - отримали статус авторизованого економічного оператора (АЕО) в Україні, який надає можливість користуватися перевагами та спрощеннями під час митного оформлення.

На сьогодні в Україні вже є 4 підприємства зі статусом АЕО, крім вже згаданих - це «Епіцентр-К» та ПАТ «Джей Ті Ітернешнл».

Статус АЕО – це особливий статус, який засвідчує високий ступінь довіри митниці до суб'єкта господарювання та надає йому можливість користуватися перевагами та спрощеннями при митному оформленні, такими як:

- зниження рівня ризику щодо переміщуваних товарів;
- першочерговість виконання митних формальностей;
- випуск товарів за місцезнаходженням підприємства;
- спрощена процедура декларування;
- окрема смуга руху при переміщенні товарів через митний кордон України.

Джерело: http://surl.li/kcphu

Статистика застосування NCTS

Загальна кількість переміщень з України за 10 місяців склала 12 363. У липні 2023 року в країнах-учасницях Конвенції про процедуру спільного транзиту було завершено 3 196 переміщень, розпочатих в Україні З початку міжнародного застосування NCTS по 2 653 деклараціям спільного транзиту товари були успішно доставлені до митниць призначення на митній території України. Кількість таких декларацій у липні 2023 року склала 738.



Станом на кінець липня 2023 року підприємствам надано 49 авторизацій на застосування транзитних спрощень, з них 27 авторизацій на використання загальної гарантії (у тому числі 8 - на збільшення розміру референтної суми загальної гарантії та 1 - на використання загальної гарантії зі зменшенням розміру референтної суми до 30%), 18 авторизацій – на об’єкти авторизованих вантажовідправників та вантажоодержувачів, а також 4 авторизації на використання пломб спеціального типу.

Більше 20 заяв від підприємств знаходяться на різних етапах розгляду.

Також з моменту запуску в кінці квітня 2023 року веб-сервісу електронної подачі гарантій для застосування при спільному транзиті гарантами,

які мають право гарантувати переміщення товарів під процедурою спільного транзиту, розпочато активне використання веб-сервісу реєстрації електронних гарантій. Так, за цей період в електронному вигляді зареєстровано 23 загальні та більше 280 індивідуальних гарантій. На сьогодні веб-сервіс електронної подачі гарантій активно використовується уже 5 гарантами.

Джерело: http://surl.li/jxwpu

Оновлено методичні рекомендації при застосуванні процедури спільного транзиту (NCTS) в частині внесення інформації щодо товаросупровідних документів

В Методичних рекомендаціях уточнено особливості внесення інформації щодо товаросупровідних документів, зокрема зазначення експортних декларацій, додатково до яких подаються декларації Т1, виключно у розділі «Подані документи/сертифікати» (графа 44). Також додано вичерпний перелік кодів документів, які можуть використовуватись для заповнення розділу «Попередні документи» (графа 40).

Документ розміщено у підрозділі «Методичні та навчальні матеріали» розділу «Спільний транзит (NCTS)» на офіційному веб-порталі Держмитслужби - bit.ly/3O3MZU3

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проєкту **“Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.